

NEPN in URE ukrepi

MOL, 18. april 2024

Tina Bleiweis
Sektor za rabo energije
Direktorat za energijo
Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo

Zakonodajni okvir – URE cilji

EU:

- Direktiva (EU) 2023/1791 o **energetski učinkovitosti**, (EED), september 2023
- Direktiva (EU) 2023/2413 o **spodbujanju energije iz obnovljivih virov** (RED), oktober 2023
- Direktiva (EU) o **energetski učinkovitosti stavb** (EPBD), sprejem bo v letu 2024
- Direktiva (EU) o **okoljsko primerni zasnovi proizvodov povezanih z energijo** in
- Uredba o **označevanju proizvodov z energijsko nalepko**

SLO:

- Nacionalni energetsko podnebni načrt (NEPN) – posodobitev
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb 2050 (DSEPS 2050) – posodobitev
- Akcijski načrt za zmanjševanje energetske revščine, november 2023
- Energetski zakon 2 (EZ-2), v sprejemanju
- Zakon o učinkoviti rabi energije (ZURE) - v javno obravnavo septembra 2024
- Podzakonski akti (Upravljanje z energijo v JS, Zeleno javno naročanje,...)

Direktiva (EU) 2023/1791 o energetske učinkovitosti (EED)

„javni organi“ pomeni **nacionalne, regionalne ali lokalne organe** in **subjekte, ki jih navedeni organi neposredno financirajo in upravljajo**, vendar *niso industrijske ali poslovne narave*

Direktiva (EU) 2023/1791 o energetske učinkovitosti (EED)

Letno zmanjšanje porabe energije za 1,9 %
v primerjavi z letom 2021 (prehodno obdobje za manjše
občine)

Javni sektor pri doseganju energetske
učinkovitosti - cilji (člen 5)

Lokalne skupnosti vključijo **ukrepe URE pri dolgoročnem
načrtovanju** - lokalni načrti za trajnostno energijo

Upoštevati **emisije ogljika skozi življenjski cikel** in
upoštevati ekonomske in socialne učinke

Menjava starih in neučinkovitih **ogrevalnih sistemov**

Direktiva (EU) 2023/1791 o energetske učinkovitosti (EED)

Prenova javnih stavb
(člen 6)

Letno **prenoviti vsaj 3%** tlorisne površine **stavb** v vsaj skoraj ničenergijske stavbe oziroma **ničenergijske stavbe**

za prenovo ustrezno **upoštevati stroškovno učinkovitost** in **tehnično izvedljivost** - socialna stanovanja lahko izvzamejo iz obveznosti

Manj strogi kriteriji prenove za stavbe kulture in ostale posebne stavbe

Direktiva (EU) o energetske učinkovitosti stavb (EPBD)

Prenova

- Minimalna energetska učinkovitost
- Energetske izkaznice
- Državni načrti za prenovo stavb in
- potni listi za prenovo posameznih stavb

Financiranje

- Trajnostne finance in blažitev energetske revščine
- Standard celovite prenove

Razogličanje

- Uvedba brezemisijev stavb kot nov standard za novogradnje
- Upoštevanje ogljika v celotnem življenjskem ciklu
- Postopno opuščanje spodbud za fosilna goriva in nova pravna podlaga za nacionalne prepovedi

Modernizacija in sistemska integracija

- Infrastruktura za trajnostno mobilnost
- Indikator pametne pripravljenosti stavb
- Kakovost zraka v zaprtih prostorih: prezračevanje in drugi tehnični stavbni sistemi

Direktiva (EU) o energetske učinkovitosti stavb (EPBD)

Minimalni standardi energetske učinkovitosti:

Razogljčiti stavbni fond do leta 2050

Postopno opuščanje najslabših stavb v EU

Nestanovanjske stavbe

- prenova 16 % najmanj učinkovitih stavb do leta 2030
- prenova 26 % najmanj učinkovitih stavb do leta 2033

Stanovanjske stavbe (primarna raba energije)

- **zmanjšanje** povprečne porabe primarne energije stanovanjskih stavb za 16 % do leta 2030
- **zmanjšanje** povprečne porabe primarne energije stanovanjskih stavb za 20–22 % do leta 2035

Direktiva (EU) o energijski učinkovitosti stavb (EPBD)

Glavne usmeritve glede novogradenj:

- Od skoraj ničenergijskih → do brezemisijских stavb
- Po letu 2028 bo za vse nove stavbe (več kot 1000m²) treba izračunavati ogljični odtis v celotnem življenjskem ciklu stavbe
- Poostrene zahteve za polnjenje e-vozil in obvezni parkirni prostori za kolesa

Brezemisijске stavbe:

od 2028: nove javne stavbe

od 2030: vse nove stavbe

Posodobitev NEPN – URE cilji

Zagotoviti **sistematično izvajanje sprejetih politik in ukrepov v vseh sektorjih**, da raba končne energije ne bo presegla 51 TWh (4.426 ktoe) v letu 2030:

- **Pospešeno izboljšanje energetske in snovne učinkovitosti v vseh sektorjih po načelu »energijska učinkovitost na prvem mestu«**, kar je predpogoj za uspešen in konkurenčen prehod v podnebno nevtralno družbo,
- **do leta 2030 izboljšati energetske učinkovitosti in obseg letnih prihrankov v okviru sheme obveznega doseganja prihrankov skladno z indikativnim ciljem**, ki je določen v novi Direktivi o energetske učinkovitosti,
- **zmanjšati rabo končne energije v stavbah za 20 % do leta 2030 glede na leto 2020** in zagotoviti zmanjšanje emisij TGP v stavbah vsaj za 70 % do leta 2030 glede na leto 2005
- zagotoviti **dostopnost do energetske učinkovitosti vsem** - tudi finančno šibkejšim uporabnikom,
- **aktivna in pospešena podpora industriji** za povečanje učinkovitosti in konkurenčnosti, uvajanju novih učinkovitih zelenih tehnologij ter krožnega gospodarstva,
- **pospešiti izvedbo programov za informiranje, ozaveščanje in usposabljanje** različnih ciljnih skupin o koristih in praktičnih vidikih razvoja in uporabe za URE in OVE.

Posodobitev NEPN – ukrepi URE in OVE v javnem sektorju (1/3)

STAVBE:

Ukrepi v sektorju stavbe bodo **dopolnjeni in ustrezno nadgrajeni** v skladu z novo DSEPS 2050:

- **spremembe in dopolnitve predpisov** za energetska učinkovitost stavb (EPBD in PURES),
- **prenova stavb kulturne dediščine in drugih posebnih skupin stavb** (Posodobitev Smernic za prenovu stavb kulturne dediščine),
- **energetsko pogodbeništvo** (finančni instrumenti),
- **prehod na trajnostne prenove stavb** (predvsem v javnem sektorju),
- **instrumenti za financiranje prenove stavb z več lastniki**,
- **obvezna delitev in obračun stroškov za toploto v večstanovanjskih stavbah po dejanski porabi** (v večstanovanjskih in drugih stavbah z najmanj štirimi posameznimi deli, ki se oskrbujejo s toploto iz skupnega sistema za ogrevanje),
- **brezplačno energetska svetovanje občanom** s strani strokovnjakov (Mreža EnSvet),

Posodobitev NEPN – ukrepi URE in OVE v javnem sektorju (2/3)

STAVBE:

Ukrepi v sektorju stavbe bodo **dopolnjeni in ustrezno nadgrajeni** v skladu z novo DSEPS 2050:

- **upravljanje z energijo v javnem sektorju,**
- **sheme povratnih sredstev za energetske učinkovitost v javnem sektorju**
- **Nepovratne investicijske finančne spodbude** za energetske sanacije stavb v javnem sektorju, usmerjene v povečanje deleža projektov izvedenih z energetske pogodbeništvom
- **Projektna pisarna** za energetske prenove javnih stavb
- **zakonska prepoved uporabe fosilnih goriv** za ogrevanje v stavbah,
- vzpostavitev **portala energijskih lastnosti stavb,**
- **dobavitelji** električne energije, toplote, plina in **goriv** so zavezani zagotoviti prihranke energije pri končnih odjemalcih (višina se določi glede na količino prodane energije),
- **finančne spodbude** za energetske učinkovitost v stavbah (**ugodni krediti in nepovratna sredstva Eko sklada**),

Posodobitev NEPN – ukrepi URE in OVE v javnem sektorju (3/3)

STAVBE:

Ukrepi v sektorju stavbe bodo dopolnjeni in ustrezno nadgrajeni v skladu z novo DSEPS:

- **Aktivne stavbe** (učinkovit nadzor energije na stavbah in učinkovita integracija OVE za potrebe prilagajanja proizvodnje in porabe),
- Celostna **prenova stanovanj v javni lasti** (priprava strategije in popisa),
- pospešena **solarizacija streh v javnem sektorju**.

VEČSEKTORSKI UKREPI na URE:

- Ukrepi vezani na **prostorsko načrtovanje rabe energije** v prostoru (LEK-i),
- Spodbujanje **učinkovite zunanje javne razsvetljave** (nadgradnja zakonodaje),
- **Zeleno javno naročanje** (nakup energijsko učinkovitih proizvodov),
- **demonstracijski projekti** za katere obstaja interes javnega sektorja, s ciljem doseganja podnebno nevtralne družbe in krožnega gospodarstva

Akcijski načrt za zmanjševanje energetske revščine

Sprejet, novembra 2023

- za **obdobje treh let**, ki za izpolnitev **ciljev zmanjševanja energetske revnih gospodinjstev** naslavja **ukrepe** za blaženje energetske revščine ter **sredstva** za njegovo izvajanje
- Uredba o merilih za opredelitev in ocenjevanje števila energetske revnih gospodinjstev

Aktualne in načrtovane finančne spodbude za ukrepe URE

Načrt za okrevanje in odpornost (MOPE):

Obstoječi:

- Nadgradnja tehničnih stavbnih sistemov;
- Energetska prenova večstanovanjskih stavb v (so)lasti javnih stanovanjskih skladov, katerih ustanovitelj je/so občina/občine ali Republika Slovenija;

Večletni finančni okvir 2021 - 2027

Načrtovani:

- Ukrepi energetske prenove stavb (tudi javnih) z upoštevanjem trajnostne gradnje ter naprednim upravljanjem sistemov v in na stavbah (tudi javnih)
- Spodbujanje priprave projektov za energetske prenovi javnih stavb (sofinanciranje dokumentacije)

<https://www.gov.si/novice/2024-04-04-aktualne-in-nacrtovane-financne-spodbude-ministrstva-za-okolje-podnebje-in-energijo/>

Dodatne spodbude so na voljo še s strani [Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada](#)

HVALA ZA POZORNOST

Tina.bleiweis@gov.si